



Inatsisartunut ilaasortaq Hans Enoksen, Siumut
Maani

Tasiilami nannuttassat nungunneqarneranut tunngatillugu apeqquut nr. 92-imut akissut

Inatsisartut suleriaasianni § 36 imm. 1 naapertorlugu, Tasiilami nannuttassat nungunneqareernerat aallaavigalugu apeqquteqaammik saqqummiussisimavutit. Apeqquteqaatit uanga naalakkersuisoqarfinnut akisassanngorlugu innersuunneqarpoq.

17. maj 2010
j. nr.: 01.28/2010-92
Postboks 269
3900 Nuuk
Tlf. (+299) 34 50 00
Fax (+299) 32 47 04
E-mail: apnn@nanoq.gl
www.nanoq.gl

Apeqquut:

Tasiilami nannuttassat nungunneqareersut, pisasseeqqinnermi amerlineqarsinnaanerannut Naalakkersuisut qanoq pilersaaruteqarpat?

Akissut

Nalunaarutiginiuuvara TAC-it pisassiissutillu sapinngisamik ukioq pisassiiviusoq naaneranut naammattassasut, uumassusilinnik isumalluutinik atuinerup nungusaataangitsumik ingerlanneqarnissaa pillugu. Tunumi nannunik piviusumik kisitsisoqarsimangisaannarnera peqqutigalugu mianersornissamik peqqutissat peqqutigalugit pisat amerlineqarnissaat innersuussutigineqanngilaq. Ukiunut siuliinut assingusumik tunumi nannunik pisassiissuteqarnermi taamaallaat pisanut paasissutissat atorlugit naatsorsugaavoq.

Ukiutum piniarfiusumut 2010-mut nunarput ataatsimut isigalugu nannut pillugit pisassiigallartoqarnikuuvoq, ilisimatusarnermut atasumik siunnersuisoqareernissaata tusarniaasoqareernissaatalu tungaanut. Tasiilamut nannunik 20-nik pisassiisoqarallarsimavoq. Pinngortitaleriffiup sulissutigaa/aatsaat 2012-imi nannunik kisitsineq ingerlassinnaallugu, tamanna teknikikkut aamma aningaasaliissutitigut ajornangippat. Tamatuma kingorna aatsaat Tunumi nungusaataangitsumik nannuniarnerup ingerlanneqarnerata annertussusissaa aalajangerneqarsinnaavoq.

Ukioq manna piniarfiusumut pisassiissutaagallartut aalajangersaavigineqarneranut tunngavigineqarput, 2006-imi taamani Naalakkersuisuusut nannunut ukiunut pingasunut pisassiissutinut pilersaarut akuerisaat (2007-2009), siunertaalluni piniarnerup appartinnissaa piujuartitsinissamut inissitsillugu, aamma 2010, 2011-milu Kitaani (Baffin Bugt) nutaanik kisitsisoqarneratigut, kiisalu 2012-imi Tunumi nanoqassutsip kisinneqarneratigut, nannunik avammut tuniseqqusinnginnerup atorunnaarsinnissaa ilimanarsisippaa.

Ukiunut pingasunut pisassiissutinut pilersaaruteqarneq makkunuunatigut iluaqutaassaaq: 1) pisassiissutit piujuartitsinissamik tunngaveqanngitsut kingunerisaannik CITES-ip aamma EU-p ataaniittunut eqqussuineranut annissuinernullu killilersuutaasinnaasut annikillisinneqarnissaannut, 2) piniartut pisarineqartussatut naatsorsuutigineqartunut piniarnerminnik naleqqussaannissaannut pisariaqassappallu

allatut isertitassarsiorsinnaanissaannut, 3) pisortat aqutsineranni allaffissornikkut suliasat annikillisinneqarnissaannut taamaalilluni pisuussutit aningaasartuutaavaallaanngitsumik atorneqarsinnaaqqullugit.

Nannunik avammut tuniseqqusinnginnerup atorunnaarsinneqarnissaa siunertaralugu sulinermi, tassani imaaratarsinnaalluni immikkut Tunumut tunngatillugu avammut tuniseqqusinnginneq atorunnaarsinneqartoq, pingaaruteqarpoq pisassiissutinik amerliliisoqannginnissaa anguniagaanerata naqissusernissaa. Avammut tuniseqqusinnginnerup atorunnaarsinneratigut nannumit ataatsimit iluanaarutit annertuumik annertusineqarsinnaavoq, aamma tammajuitsussarsiorluni piniartitsisarnerup eqqunneqarsinnaanera periarfissaavoq, tamanna kissaatigineqarpat.

Kalaallit Nunaata nunani tamalaani isumaqatigiissutit akuersissutiginiuuai soorlu Oslo-mi isumaqatigiissut, Uumassusillit assigiinngiiaartuunissaat pillugu isumaqatigiissut (CBD) aamma Washington-imi isumaqatigiissut (CITES), pinngortitap illersorneqarnissaa pillugu pisussaaffinnik, uumassusillit assigiinngiiaartuunerata attatiinnaarneqarnissaanik aamma pinngortitami pisuussutinik iluaquteqarnerup piujuartitsinissamik tunngaveqarnissaanik mianersortumillu tunngaveqarnissamut naapertuuttuunissaanik kinguneqartussat.

Atuisut ilisimasaat

Ukiut tamaasa piniartut pisatik PINIARNEQ-mut nalunaarutigisarpaat. Paasisutissat tamakku pisortat ingerlatsineranni uumassusilinnik misissuisut sumiiffinni siunnersuisarfiginngisaanni pisassiissutit aalajangersarneqarnerannut, kommunit akornanni pisassiissutit agguanneqarnerannut, pisassiissutillu aalajangersarneqarneranni, uumassusilinnik misissuisut kaammattuutaannut naapertuuttumut, piniartut inuussutissarsiorlut eqqarsaatigalugit qulakkeerinninnissamut atorneqartarput. Tamatuma saniatigut KNAPK PBJC-mi sinniisuutitaqarpoq, immersuutissanik pissarsiffigineqartarlutik.

Inussiarnersumik inuulluaqqusillunga

Ane Hansen

Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalakkersuisoq